

Az ECRI magyarországi kerekasztala

Budapest, 2009. november 16.

Tájékoztató

Hogyan küzdjünk az intolerancia és az etnikai alapú diszkrimináció ellen, különösen az elmúlt időszakban tapasztalt, kifejezetten a romák ellen irányuló faji indíttatású erőszakhullámot figyelembe véve?

Mi a megfelelő válasz a gyűlöletbeszédre, amely többek közt közéleti szereplők szájából is elhangzik, és hogyan tudna a törvény az eddiginél hatékonyabb választ adni erre a jelenségre?

Hogyan lehetne a központilag elindított kezdeményezéseket helyi szinten is láthatóvá tenni?

A Rasszizmus és Intolerancia Elleni Európai Bizottság által szervezett, november 16-án Budapesten tartandó kerekasztal többek közt ezekre a kérdésekre keresi a választ.

Ez a rendezvény része az **ECRI civil társadalom programjának**, melynek célja a rasszizmusra, idegengyűlöletre, antiszemitizmusra és intoleranciára hozandó válaszingyázások ösztönzése kormányzati és nem-kormányzati körökben egyaránt. A rendezvényen bemutatják az **ECRI Magyarországról szóló 2009-es jelentését**, amely átfogó felmérést készített az országban fennálló helyzetről.

Az ECRI ebben a jelentésben kiemelte az Egyenlő Bánásmód Hatóság potenciálisan jelentős szerepét, amely 2005 óta működik olyan fórumként, ahol további jogorvoslatot lehet kezdeményezni hátrányos megkülönböztetés esetén. Az ECRI üdvözölte az új menedékjogi törvényt is, amelyről széles körben elismerik, hogy jelentős javulásokat hozott a magyarországi menekültügyben. Azokat az intézkedéseket is elismeréssel vette tudomásul, amelyeket azért hoztak, hogy elősegítsék a hátrányos helyzetű személyek, többek közt a romák integrációját. Ugyanakkor a jelentésben az ECRI mély aggodalmát fejezi ki annak kapcsán, hogy a közelmúltban a magyar társadalomban felerősödött a rasszista és idegengyűlölő közbeszéd nevezetesen antiszemita cikkek rendszeres megjelenésével, és azzal, hogy egyre virulensebbé válik a romaellenes közbeszéd. Az ECRI úgy találta, hogy azok a hátrányok, amelyeket a romák kénytelenek továbbra is megtapasztalni az élet minden területén, aggodalomra adnak okot. Megállapította, hogy olyan területeken, mint az oktatás vagy a lakásügy, a helyi hatóságok a központilag elindított kezdeményezéseket gyakran olyan módon hajtották végre, ami a gyakorlatban megakadályozta az intézkedések céljának megvalósulását. A jelentés kiemelte azokat a nehézségeket is, amelyek a migránsokat és a menedékkérőket sújtják akkor, amikor lakást vagy állást keresnek, és azokat a sztereotípiákat, amelyekkel kénytelenek szembesülni.

A rendezvényen szó lesz minden fent említett kérdésről, melyek megtárgyalását **három fő téma** köré csoportosítjuk: **1)** a faji indíttatású erőszakra adandó válaszok; **2)** szólásszabadság és rasszizmus, idegengyűlölet, antiszemitizmus és intolerancia a közbeszédben; **3)** a rasszista diszkrimináció elleni törvények és politikák végrehajtásával kapcsolatos kérdések.

A kerekasztal lehetőséget ad arra, hogy a kormány, a szakpolitikusok, a tudományos kutatók, a szakszervezetek és a nem-kormányzati szervezetek országos szintű vitát tarthassanak a rasszizmusról és a hozzá kapcsolódó, különféle formában megjelenő diszkriminációról és intoleranciáról, és meghatározhassák a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy nyomomon követhessék az ECRI jelentésében foglalt ajánlásokat.

Ez utóbbiak közül is kiemelt jelentőséggel bírnak az alábbi ajánlások:

- Felül kell vizsgálni, helyénvalóak-e azok a büntetőjogi rendelkezések, amelyek a rasszista megnyilvánulások ellen irányulnak;
- Létre kell hozni egy olyan független rendszert, amely figyelemmel kísérné a roma gyerekek iskolai szegregációjának a megszüntetését;
- Olyan módszereket kell kidolgozni, amelyek révén beszerezhetővé válnak a kisebbségi csoportok teljesítményének felméréséhez szükséges adatok az élet különféle területein, mint például az oktatás, az

egészségügy és a munkaügy, figyelembe véve a személyes adatvédelem alapelveit.

Ezek azok az időközi, utánkövető ajánlások, melyek végrehajtását az ECRI két év múlva fogja ellenőrizni.

AZ EURÓPA TANÁCS ÉS A RASSZIZMUS ÉS INTOLERANCIA ELLENI EURÓPAI BIZOTTSÁG

Az Európa Tanács egy politikai szervezet, amelyet 1949. május 5-én alapított tíz európai ország a tagországok közötti egység növelése érdekében. Székhelye a franciaországi Strasbourgban van, és jelenleg 47 európai ország a tagja.¹

A szervezet fő célkitűzései közé tartozik a demokrácia, az emberi jogok és a jogállamiság védelme, és közös megoldások keresése a tagállamok előtt álló politikai, társadalmi, kulturális és jogi kihívásokra. 1989 óta a szervezet integrálta a legtöbb közép- és kelet-európai országot, és támogatta ezeknek az országoknak az erőfeszítéseit a politikai rendszerük, a jogrendjük és az államigazgatásuk átalakítására és konszolidálására irányuló reformjaik végrehajtásában.

***A Rasszizmus és Intolerancia Elleni Európai Bizottság (ECRI)** az Európa Tanács szakosított testülete, melynek célja a rasszizmus, az idegengyűlölet, az antiszemitizmus és az intolerancia elleni küzdelem a szervezet 47 tagállamában. Az ECRI tevékenysége minden olyan intézkedésre kiterjed, amely ahhoz a küzdelemhez szükséges, melynek célja az erőszak, a diszkrimináció és az előítéletek visszaszorítása, amelyekkel személyeknek vagy személyek csoportjainak kell szembesülniük faji hovatartozásuk, bőrük színe, vallásuk, nemzetiségük, nemzeti vagy etnikai származásuk alapján.*

Az ECRI tevékenységi programja három szempontot foglal magában: országonként változó intézkedések, általános politikai ajánlások és a civil társadalomra vonatkozó tevékenységek (tudatosság-növelés).

*Innen szerezhethető további információkat az ECRI-ről:
A Rasszizmus és Intolerancia Elleni Európai Bizottság Titkársága
Európa Tanács
F-67075 Strasbourg cedex
Tel: +33 (0)3 88 41 29 64 - Fax: +33 (0)3 88 41 39 87
E-mail: combat.racism@coe.int
Honlap: www.coe.int/ecri, www.europatanacs.hu*

¹ Albánia, Andorra, Ausztria, Azerbajdzsán, Belgium, Bosznia-Hercegovina, Bulgária, Ciprus, Cseh Köztársaság, Dánia, Egyesült Királyság, Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Grúzia, Hollandia, Horvátország, Írország, Izland, Lengyelország, Lettország, Liechtenstein, Litvánia, Luxemburg, Macedónia volt Jugoszláv Köztársaság, Magyarország, Málta, Moldova, Monaco, Montenegró, Németország, Norvégia, Olaszország, Oroszország, Örményország, Portugália, Románia, San Marino, Spanyolország, Svájc, Svédország, Szerbia, Szlovák Köztársaság, Szlovénia, Törökország, Ukrajna.